

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 81 กำหนดว่า “รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ” (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2540 : 25) ประกอบกับความเจริญก้าวหน้า ทางวิทยาการต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก (กรมวิชาการ 2545 : 1) สำหรับหลักสูตรการศึกษาของประเทศที่ใช้อยู่มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ คือ การกำหนดหลักสูตรจากส่วนกลางไม่สามารถสะท้อนสภาพการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่นได้ การจัดหลักสูตรการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยังไม่สามารถผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ในภูมิภาคนี้ การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่สามารถสร้างพื้นฐานในการคิดสร้างวิธีการเรียนรู้ให้คนไทยมีทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถเผชิญปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและการค้นคว้าความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายในยุคสารสนเทศ (กรมวิชาการ 2545 : 1)

นอกจากนี้ ในการจัดการศึกษาของรัฐให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ตามที่กฎหมายบัญญัติและให้ความคุ้มครองการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 37) ดังนั้น

รัฐบาลจึงตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขึ้น เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการการศึกษาอบรมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พร้อมกันนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 27 กำหนดว่า “ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตร ตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 13) และกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 แทนหลักสูตรระดับประถมศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าทุกฉบับที่มีอยู่เดิมก่อนหน้านี้ จึงทำให้สถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นกรอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ และมาตรฐานช่วงชั้นที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรสถานศึกษา จึงเป็นข้อกำหนดที่ทุกคนในสถานศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด และพัฒนาให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและท้องถิ่น และหลักสูตรสถานศึกษาเป็นเอกสารที่บุคคลภายนอกหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมิได้เพื่อใช้ประโยชน์ในกรณีที่ต้องการศึกษาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเอกสารที่ใช้ประกอบในการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อประเมินให้สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา ตลอดถึงบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานต่าง ๆ มิได้ใช้ประโยชน์ในกรณีที่ต้องการศึกษาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 สำหรับโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ในปีการศึกษา 2545 ใช้ในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศรายชื่อในชั้นเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 4

ในปีการศึกษา 2546 เริ่มใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ในปีการศึกษา 2547 ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2548 ให้ใช้ครบทุกชั้นทุกโรงเรียน

จากการนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ปรากฏว่าพบปัญหาในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูผู้สอนหลายประการ คือ ครอบคลุมความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลาง ขาดความรู้และทักษะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้ ครูไม่กระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระไม่ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลาง และขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนอย่างจริงจัง ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คู่มือการจัดการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูไม่ได้นำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ไม่ศึกษาระเบียบและแนวปฏิบัติในการวัดผลประเมินผลให้ชัดเจน ทำให้การวัดผลประเมินผลไม่ครอบคลุมทุกด้าน การจัดทำเอกสารธุรการชั้นเรียนไม่สมบูรณ์แบบพิมพ์ธุรการชั้นเรียนไม่ครอบคลุมสาระสำคัญของหลักสูตรและระเบียบการวัดผลประเมินผลการเรียน นอกจากนี้การวัดผลยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตามที่ระเบียบกำหนดไว้ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญและมีบทบาทมากในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จากปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษามีหลายประการดังนี้ คือ การจัดทำหลักสูตร การบริหารจัดการ การประชาสัมพันธ์ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียน การวัดผลและประเมินผล การนิเทศติดตามผล การมีส่วนร่วมของชุมชน ผลผลิต/ผู้เรียนไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

จากการที่การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ การจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จและส่งผลต่อการพัฒนาต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจทั้งภาครัฐและเอกชนชุมชน สังคมทั่วไป (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 2546 : 1) และในการพัฒนาการศึกษาดังกล่าวให้เกิดผลอย่างจริงจัง จำเป็นต้องมีการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อได้รับทราบปัญหาและเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อไป

สำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการโครงการนำร่องขยายโอกาสทางการศึกษาต่อไปอีก 3 ปี โดยให้ดำเนินการในพื้นที่ที่มีอัตราการเรียนต่อค่อนข้างต่ำ และจัดการศึกษาแบบให้เปล่าเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองส่งผู้ที่อยู่ในความปกครองของตนเข้าเรียนต่อเพิ่มมากขึ้น การดำเนินงานขยายโอกาสทางการศึกษา

ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินี้ ให้ถือเป็นเพียงโครงการนำร่องเท่านั้น ยังไม่จัดเป็นการศึกษาภาคบังคับแต่ประการใด และในขณะเดียวกันก็ให้แก้ไขแผนการศึกษาแห่งชาติ พร้อมทั้งพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายในการดำเนินงานขยายโอกาสทางการศึกษา และเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษากระจายออกไปให้ทั่วถึง โดยมีเงื่อนไขให้คำนึงในความพร้อมด้านบุคลากร อาคารสถานที่ สภาพชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนควบคู่กับความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่นรวมกันไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2536 : 7-8) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 17 ระบุว่า “ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ...” (วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์ 2546 : 29) จึงทำให้โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เดิมเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ตามมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าวทั้งสองฉบับต้องรับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกช่วงชั้นต้องใช้เหมือนกันทั่วประเทศ

ดังนั้น ปัญหาก็คือ ต้องการทราบว่า ครูระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับใด และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่างกันหรือไม่ เป็นปัญหาสำคัญที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโอกาสต่อไป

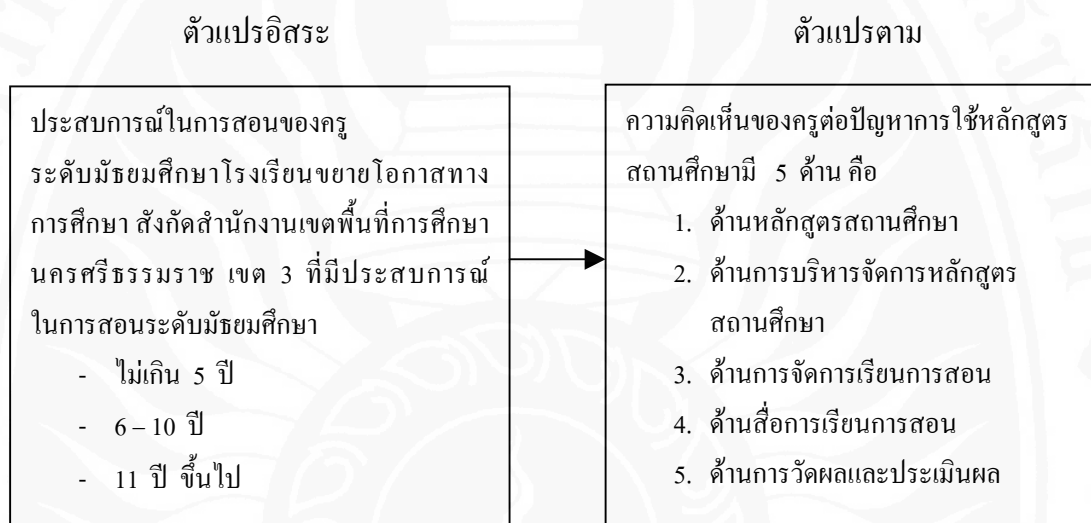
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับมัธยมศึกษาต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 อยู่ระดับมาก
2. ความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มีประสบการณ์การสอนในระดับมัธยมศึกษาต่างกัันมีปัญหาการใช้หลักสูตรต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ ได้แก่ครูระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ประกอบด้วยอำเภอปากพนัง เขียวใหญ่ หัวไทร ชะอวด จุฬาภรณ์ และอำเภอร่อนพิบูลย์ ปีการศึกษา 2547 จำนวน 46 โรงเรียน จำนวน 286 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือครูระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2547 ได้มา โดยการคำนวณจากสูตรของยามานะ (มลิวัลย์ สมศักดิ์ ม.ป.ป. : 117 ; อ้างอิงมาจาก Yamane 1976 : 727) จำนวน 167 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ประสบการณ์ในการสอนระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็น

3.1.1 ไม่เกิน 5 ปี

3.1.2 6 – 10 ปี

3.1.3 11 ปี ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 แบ่งเป็น 5 ด้านได้แก่

3.2.1 ปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.2 ปัญหาด้านบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.3 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน

3.2.4 ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน

3.2.5 ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น ในกระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มี 5 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

2. ปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากส่วนประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ วัสดุทัศน ภารกิจ เป้าหมาย โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

3. ปัญหาด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ การเตรียมความพร้อมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การใช้หลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การสรุปผลและการปรับปรุงพัฒนา

4. ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การวิเคราะห์ผู้เรียน รูปแบบวิธีสอนที่หลากหลาย คือ เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ร่วมกัน เรียนรู้จากธรรมชาติ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เรียนรู้แบบบูรณาการ เรียนรู้จากโครงการงาน การใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ เรียนรู้คู่คุณธรรม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตร หนังสือเรียน หนังสืออ้างอิงสำหรับศึกษาค้นคว้า สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน ตลอดจนห้องเรียนและอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

6. ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การวัดผลและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนผ่านช่วงชั้น การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา การจัดการซ่อมเสริมผลการเรียน การกำกับติดตามและประเมินผลการเรียน การรายงานผลการประเมิน การจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประเมินผลของสถานศึกษา

7. ครูระดับมัธยมศึกษา หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่สอนนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2547

8. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนระดับประถมศึกษาที่เปิดช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

9. ประสิทธิภาพในการสอนระดับมัธยมศึกษา หมายถึง ประสิทธิภาพในการสอนของครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

9.1 ไม่เกิน 5 ปี

9.2 6 – 10 ปี

9.3 11 ปีขึ้นไป

ประโยชน์ของการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ประโยชน์ดังนี้

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล
2. ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนครู และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสามารถนำไปวางแผนปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต